

Retruque

**RETRUQUE AO RELATORIO DE
FERNANDO PÉREZ GONZÁLEZ**

José Luis Fernández Carnero

Televés

INTRODUCCIÓN

O sector económico das TIC presenta unhas características que o definen como singular. Pola súa horizontalidade ten como mercado a todos os sectores económicos, ademais do propio, naturalmente. Esta horizontalidade fai que prosperen todo tipo de empresas TIC e que exista unha gran variedade delas.

Ademais, o sector está fortemente estandarizado e regulado, dato importante para que os servizos e produtos se poidan desenvolver de xeito universal. Esta característica configura outra realidade do sector como un contorno fortemente competitivo.

AS EMPRESAS TIC EN GALICIA

O observatorio galego das TIC dispón de moitos datos verbo deste sector económico, pero resultan moi rechamantes os que se refiren ao tipo de empresas que o configuran: son empresas moi pequenas, máis do 90% teñen menos de cinco traballadores; a súa actividade restrínxese á consultoría e ao desenvolvemento de aplicacións *software*; ademais, son moi pouco competitivas, de feito a súa actividade repártese entre clientes do país –entre o 70% e o 80%–, o sector público –entre o 16% e o 18%– e unha pequena porcentaxe –entre o 1% e o 4%– son exportacións fóra de Galicia ou no estranxeiro. Xa que logo, non teñen apenas peso internacional, nin capacidade de influír no mercado ou no contorno que regula o seu negocio.

Tamén cómpre dicir que, aínda que a maioría das empresas responden á radiografía anterior, hai casos singulares de empresas de referencia no mercado e que teñen unha importancia internacional máis que relevante, tanto desde o punto de vista da competitividade do seu I+D como do seu produto.

O MERCADO DAS TIC

Ademais das necesidades de TIC das empresas, que é o mercado máis previsible, estase a producir un cambio na mentalidade dos usuarios do «lecer» no sentido máis xeral da palabra e nos seus servizos. Xa non están claros os paradigmas clásicos, onde se declaraba que os contidos eran os reis; hoxe os contidos mesmo son producidos polos propios usuarios e ademais son compartidos sen traba ningunha, polo que resulta impensable o pago polo seu consumo; págase polo valor percibido que poden achegar –a programación, a clasificación, a valoración destes, etc.– máis que polos propios contidos en si mesmos. Estes cambios son tan dinámicos e difíciles de predicir que ninguén sabe como se van consumir e utilizar os servizos, o que pode xerar oportunidades empresariais, practicamente ilimitadas, para as ideas innovadoras.

OS PROFESIONAIS DAS TIC

As universidades e escolas galegas están no nivel máis alto do Estado e «producen» bos profesionais, pero a cultura destes está a cambiar, xa que hai unha maior predisposición para traballar no estranxeiro, son máis esixentes coas súas carreiras profesionais e, en xeral, teñen menos flexibilidade.

Ademais, faltan novas formas de ver a carreira profesional; o empresario ten que ser quen de achegarlle valor á sociedade galega.

QUE FACER? UNHA VISIÓN EMPRESARIAL

Non hai dúbida de que se precisa de todos os axentes económicos e científicos para mellorar o sector. A Administración deberá reafirmar e axudar ás industrias punteiras, incluíndo a promoción para favorecer a creación de *spin-off* empresariais, para que sirvan, co seu comportamento sostido, de referencia e motivación; e, naturalmente, non pode permitir que proxectos innovadores queden nas mentes dos profesionais valiosos.

As axudas da Administración han de concretarse en accións estratéxicas de financiamento de todo tipo, fundamentalmente para proxectos innovadores e de desenvolvemento tecnolóxico, e de xeito especial os dirixidos aos mercados internacionais. O obxectivo será mellorar todos os aspectos sociolóxicos por medio do desenvolvemento industrial e empresarial baseado no uso de tecnoloxía propia, así como favorecer a nosa posición internacional.

Pero tamén é necesario que o sistema público de innovación cambie de «chip» para formar profesionais máis atrevidos para crear valor e manteña unha postura máis favorable coas empresas con capacidade de creación de tecnoloxía.

Ademais, unha comunidade autónoma como Galicia ten que ter a capacidade de influír no marco regulamentario e normativo dos servizos de telecomunicacións. As empresas non sempre poden coñecer, e menos influír, no contorno que define o seu negocio, aínda que este lle afecte á súa actividade económica de forma considerable.

Por outra parte, as empresas teñen que definir novas políticas de recursos humanos máis axeitadas á nova realidade social e valorar de xeito primordial o seu coñecemento a través da propiedade industrial, presentando baixo todos os tipos de títulos de protección os seus desenvolvementos e, en xeral, a súa «diferenza» con outras empresas nacionais e internacionais do sector.